

GLASBENA MATICA V LJUBLJANI

V PETEK 25. APRILA 1930. OB 20. URI
V DVORANI FILHARMONIČNE DRUŽBE

KONCERT

NEGRO-SPIRITUALS AND FOLK-SONGS,
INDIAN POETRY

ANTON ŠUBELJ

PRI KLAVIRJU MARICA VOGELNIK

S P O R E D :

I. NEGRO SPIRITUALS:

- H. T. Burleigh: *Swing low, sweet chariot (Pripravaj nebeški voz)*
W. Reddick: *Standin' in de need o' prayer (Jaz sem, ki Te prosim)*
H. T. Burleigh: *Heav'n Heav'n (Nebesa, nebesa)*
Little David (Mali David)
W. Reddick: *Wait' fill I put on my crown (Počakaj, da si nadenem krono)*

II. INDIAN POETRY:

- T. Lieurance: *Canoe song (V čolnu)*
A. Farwell: *The ravens are singing (Gavrani pojo)*
T. Lieurance: *By the waters of Minnetonka (Ob vodah Minnetonke)*

III. NEGRO SPIRITUALS:

- H. T. Burleigh: *Sinner please doan let dis harves' pass (Grešnik, prosim Te, ne zamudi te prilike)*
Sometimes I feel like a motherless child (Včasih občutim, kot da sem otrok brez matere)
Oh, Peter go ring a dem bells (O, Peter, pojdi in zazvoni)
Go down, Moses (Pojdi, Mojzes)
Hear de lambs a-cryin (Čuj, jagnjeta jočejo)
H. T. Burleigh: *Didn't my Lord deliver Daniel? (Mar ni Gospod osvobodil Danijela?)*

IV. NEGRO FOLK SONGS:

- H. Gaul: *Ain't it a shame (Ali ni to sramota?)*
A. Geibel: *Kentucky babe (Dete iz Kentucky dežele)*
K. Hazzard: *Li'l boy (Malček)*
W. Arms-Fischer: *Little wheel a-turnin' in my heart (Kolesce)*
H. T. Bruleigh: *De Gospel train (Gospel vlak)*

U V O D

Pesmi, ki jih pojejo črnici v Združenih državah na plantažah in ki so poznane kot »Spirituals«, so samonikli izlivi globokega religioznega čustvovanja. Nastale so poglavitno na njihovih skupščinah, pri svečanostih in raznih drugih religioznih obredih.

Teh pesmi ni nihče zložil. Skočile so že gotove v žitljenje, zvarjene od žara religiozne gorečnosti med dolgotrajnimi zborovanji v taboru ali v cerkvi. So to na moč preprosti, v zamaknjenosti nastali izrazi povsem prostih čustev in tvorijo v resnici edino glasbo v Ameriki, ki ji pristoji ime ljudske pesmi.

Uspešno proizvajanje teh pesmi predstavlja globoko religiozno občutje in izredno ritmičnost: saj je ravno duša črnca polna ritma, ki je karakteristikon večine zamorskih pesmi. Njih vrednost je zmanjšana, ako niso peče naivno — prepričevalno; kajti skozi vse te pesmi veje dih globokega upanja, vere v najvišjo pravičnost in v bratstvo vsega človeštva. Kadence žalosti se vedno zopet prelivajo v veselje in vselej iznova se očituje njih evangelij: da bo prišlo osvobojenje od vsega tega, kar ovira dušo in jo teži in da bo postal človek — sleherni človek — prost.

H. T. BURLEIGH*

* ki je napisal originalno klavirsko spremljevanje, je organist črnc v protestantovski katedrali v New Yorku.

BESEDILO

I. NEGRO SPIRITUALIS:

H. T. Burleigh:

**Swing low, sweet chariot
Priplavaj, nebeški voz.**

Priplavaj, nebeški voz,
da me poneseš domov.
Pogledal sem preko Jordana,
in kaj sem videl, da prihaja,
da me ponese domov?
Zbor angeljev prihaja,
da me ponese domov.
Priplavaj, nebeški voz,
da me poneseš domov.

W. Reddick:

**Standin in de need o'prayer
Jaz sem, ki Te prosim.**

Jaz sem, jaz sem, jaz o Gospod,
ki Te prosim!
Ni oče moj, ni moja mati,
jaz sem Gospod, ki Te prosim!
Ni moja sestra, ni moj brat,
jaz sem, o Gospod, ki Te prosim!
Ni moj pastor, ni moj dekan,
jaz sem, o Gospod, ki Te prosim!

H. T. Burleigh:

**Heav'n, Heav'n
Nebesa, nebesa.**

Jaz imam obleko, ti imaš obleko,
vsi otroci božji imajo obleko.
Kadar pridem v nebesa
bom oblekel to obleko
in vriskal po širnih nebesih;
nebesa, nebesa!
Vsakdo govori o nebesih,
čeprav še ni bil tam,
nebesa, nebesa!

Jaz imam čevlje, ti imaš čevlje,
vsi otroci božji imajo čevlje.
Kadar pridem v nebesa
bom obul te čevlje
in se sprehajal po širnih nebesih.

Jaz imam harfo, ti imaš harfo,
vsi otroci božji imajo harfo.
Kadar pridem v nebesa
bom igral na to harfo
in vriskal po širnih nebesih:
nebesa, nebesa!

H. T. Burleigh: **Little David
Mali David.**

Mali David, igray na harfo:
Aleluja!
Gospod, je rekel Mojzesu:
O, Gospod!
Pojdi v Egipt,
o Gospod!
Reci Faraonu
o Gospod!
Odreši moje ljudstvo!
O Gospod!

Tam v dolini,
o Gospod,
nisem ostal,
o Gospod,
moja duša je postala srečna,
o Gospod,
in ostal sem vse dni,
o Gospod!
Mali David, igray na harfo:
Aleluja!

W. Reddick: **Wait 'till I put on my crown**
Počakaj, da si nadenem krono.

Bratje, povem vam večno resnico.
Ako želite priti v nebesa,
nikar se ne ozirajte nazaj!
Odkar sem prerojen (krščen),
z radostjo opazujem,
kako božje delo napreduje.
Dobro! Počakajte, da si nadenem krono!
O da, o da!

Toda, dragi bratje, to še ni vse!
Jaz nisem govoril o mojem Gospodu!
Zlata krona mi je bila posajena na glavo,
in dolga bela halja je priplavala z neba.
Dobro! Počakajte, da si nadenem krono!
O da, o da!

II. INDIAN POETRY:

T. Lieurance: **Canoe song***
V čolnu.

Na temnih valovih v čolnu s teboj,
draga nevesta.
Čoln ziblje se lahno...

Pri srcu ji je tesno, žalujejo prijatelji.
Saj tam v deželi, kjer piše mrzli veter,
pustila je mladost.
Ah usoda, ah ljubezen!
Draga, ne boj se:
tvoj Hrabri je blizu.
Ne boj se, glej, jaz sem tu!

V novo taborišče v čolnu s teboj.
Moj šotor — tvoj šotor,
dežela moja — dežela tvoja.
Ne jokaj, moja draga!
Najini upi so eno.

Tvoji Hrabri za te so mrtvi,
njih ognji za te zdaj ugasli.
Moj ogenj bo grel tudi tebe.

* Indijska ljubavna narodna pesem, ki jo je pel Geo. La Mere iz Winnipago.

A. Farwell:
The ravens are singing
Gavrani pojo.

Gavrani pojo.
Udarite v bobne!
Kmalu prineso vojniki
trofeje in mrtvece.

Gavrani pojo na cedrovih drevesih.
Rdeči mesec plava po nebu.
Dim iz šotorov pleše v vrhovih dreves.
Rdeči mesec plava po nebu.

Koruzni lističi šepetajo v nočnem vetru,
črn oblak plava po nebu,
bela scva skovika na daljnem griču,
črn oblak plava po nebu,

Skozi jutranji mrak
prihajajo vojniki, bledi.
Utihnite, bobni!
Zaori, smrtna tožba!

T. Lieurance:
By the waters of Minnetonka
Ob vodah Minnetonke.

Mesec — Jelen
kako blizu
je Tvoja bčžanska duša.
Solnce — Jelen
v mojem srcu
ni strahu.
Modro nebo
gleda na Vas
z ljubeznijo.
V širnih valovih
se lahko odbija
Vajina svetloba.
Poslušaj mojo obljubo:
Naj živim, naj umrjem,
Mesec — Jelen
blizu Tebe
pod tem nebom.

III. NEGRO SPIRITUALS:

H. T. Burleigh:

**Sinner please doan let dis harves'pass
Grešnik, prosim te ne zamudi te prilike.**

Grešnik, prosim te ne zamudi te prilike,
ker lahko umreš in pogubiš svojo dušo.
Vem, da moj Odrešenik živi!
Grešnik, prosim te ne zamudi te prilike.
Moj Bog je mogočen bojevnik!
Grešnik, prosim te ne zamudi te prilike.

H. T. Burleigh:

**Sometimes I fell like a motherless child
Včasih občutim, kot da sem otrok brez matere.**

Včasih občutim, kot da sem otrok brez matere.
Dolga je pot do doma.
Včasih se mi zdi, kot da sem skoraj dospel.
O, dolga je pot do doma.

H. T. Burleigh:

**Oh, Peter go ring-a dem bells
O, Peter, pojdi in zazvoni!**

O, Peter, pojdi in zazvoni!
slišal sem danes z neba.
Čudim se, kam je šla moja mati.
Slišal sem danes z neba.
Zahvalim Boga in zahvalim tudi tebe.
Slišal sem danes z neba.
O, Peter, pojdi in zazvoni!

H. T. Burleigh:

**Go down, Moses
Pojdi, Mojzes.**

Ko so bili Izraelci v egiptovski deželi,
pusti moje ljudstvo iti!
Zatirani tako, da niso mogli več prestati,
pusti moje ljudstvo iti!
Pojdi, Mojzes, tja v egiptovsko deželo,
pusti moje ljudstvo iti!
Reci Faraonu: pusti moje ljudstvo iti!
Tako ukazuje Gospod, je rekel mogočni
Mojzes,
pusti moje ljudstvo iti!
Če ne, zdrobim tvojega prvorojenca.
Pusti moje ljudstvo iti!
Pojdi, Mojzes, tja v egiptovsko deželo,
reci Faraonu: pusti moje ljudstvo iti!

H. T. Burleigh:

**Hear de lambs a-tryin'
Čuj, jagnjeta jočejo!**

Čuješ, kako jagnjeta jočejo...
O pastir, pasi moje ovce!
Moj Gospod je govoril te besede tako milo:
O pastir, pasi moje ovce!
Rekoč: Peter, če me ljubiš,
pasi moje ovce!
Gospod, jaz Te ljubim, Ti veš.
Daj mi milost, da Te bom ljubil vedno bolj.
O pastir, pasi moje ovce!
Čuješ, kako jagnjeta jočejo...
Kajti jaz sem večni romar,
o pastir, pasi moje ovce!
Ko me ugledaš, usmili se me!
O pastir, pasi moje ovce!

H. T. Burleigh:

Didn't my Lord deliver Daniel?

Mar ni Gospod osvobodil Danijela?

Mar ni Gospod osvobodil Danijela?
In zakaj ne bi osvobodil vsakogar?
Osvobodil je Danijela iz levnjaka,
Jona iz žrela ribjinega
in mladeniče iz ognjene peči.
In zakaj ne vsakogar?
Veter veje od vzhoda in zahoda,
veje kot na sodni dan.
In vsaka uboga duša,
ki ni nikdar molila,

bo vesela to storila tisti dan.
Mar ni Gospod osvobodil Danijela?
In zakaj ne bi osvobodil vsakogar?
Stopil sem na Gospel — ladjo*
ladja je odplula.
Pripeljala me je do brega kanaanskega.
In vrnil se ne bodem nikdar več.
Mr ni Gospod osvobodil Danijela?
In zakaj ne bi osvobodil vsakogar?

* Gospel = potujoča cerkev na ladji ali na vlaku.

IV. NEGRO FOLK SONGS:

H. Gaul:

Ain't it a shame

Ali ni to sramota?!

Ali ni to sramota obrekovati v nedeljo?!
Ko imaš za to ponedeljek, torek, sredo,
četrtek, petek, soboto.
Ali ni to sramota?!

Ali ni to sramota kockati v nedeljo?!
Ko imaš za to ponedeljek, torek, sredo,
četrtek, petek, soboto.
Ali ni to sramota?!

Ali ni to sramota, poljublјati dekle v nedeljo?!
Ko imaš za to ponedeljek, torek, sredo,
četrtek, petek in soboto tudi!
Ali ni to sramota?!

A. Geibel:

Kentucky babe

Dete iz Kentucky dežele

Četelice brne okrog opojno sladke trte.
Spavaj, Kentucky babe.
Palček je prišel, zazibat te v sladki sen.
Spavaj Kentucky babe.
Srebrno lije mesečina skozi noč,
zlate nitke prede pajek svoji ljubici.
Srečno se smehlja, Kentucky babe,
zapri oči v sladkem snu.
Splavaj tja v daljave,
da počiješ, Kentucky babe.
Skloni svoje kodrčke
v naročje mamice
in zapri oči.

K. Hazzard: Li'l boy

Malček.

Mali!
Gospa?
Si nakrmil kravo?
Da, gospa!
Si jo dobro nakrmil?
Da, gospa!
Prav zares?
Da, gospa!
Mali!
Gospa?

Si nakrmil konja?
Da, gospa!
Si ga dobro nakrmil?
Da, gospa!
Prav zares?
Da, gospa!
Mali!
Gospa?
Si nakrmil moje jagnje?
Da, gospa!

W. Arms-Fischer:

**Little wheel a-turmin' in my heart
Kolesce.**

Kolesce se vrti
v mojem srcu.
Tako srečnega se čutim
v mojem srcu.
Od sreče vriskam
v mojem srcu!

H. T. Burleigh:

**De Gospel train
Gospel — vlak.**

Gospel vlak se bliža,
slišim ga že.
Slišim vrtenje
in ropot koles.
Otroci, vstopite!
Prostora je še dovolj.

Slišim, vlak se približuje,
zdaj zavija okrog ogla,
spušča paro, zavira
in napenja vse živce.
Otroci, vstopite!
Prostora je še dovolj.

Voznja je poceni,
vsak se lahko pelje:
bogati in revni.
Drugega razreda ni na tem vlaku
in nikake razlike v ceni.
Otroci, vstopite!
Prostora je še dovolj.

